

בית משפט השלום בטבריה

15 פברואר 2011

ת"א 4780-11-08 צביאלי נ' שוורץ

בפני כב' השופטת תמר נסים שי

טל צביאלי

תובעים

נגד

מיכה שוורץ

נתבעים

פסק דין

לפני תביעת לשון הרע שהגיש התובע, תושב מושב שדמות דבורה, כנגד הנתבע, אשר שימש בתקופה הרלוונטית לכתב התביעה יו"ר וועד המושב, בגין דואר אלקטרוני (להלן: "הפרסום" או "ההודעה") אותו הפיץ האחרון לחברי המושב בזו הלשון:

"לחברים שלום.

לפני זמן לא רב פנינו אליכם וביקשנו כי תעזרו לנו לשמור על הרכוש הציבורי. בין שאר הדברים ציינו כי הכניסה לבית העם שלא דרך הדלת, ולקיחת ציוד שלא כמקובל תאלץ אותנו להשקיע כספים רבים במיגון בית העם מעצמנו, דבר לא הגיוני שיש לו השלכות רבות על חיי הקהילה כי האמצעים הכספיים העומדים לרשותנו מוגבלים.

לפני שבוע נכנס טל צביאלי לבית העם דרך החלון ולקח כסאות, לא הייתה שום סיבה שלא להיכנס מהדלת פרט להתייחסות מזלזלת ברכושו (הכיסאות נועדו למטרה ראויה).

אנחנו לא מתכוונים להיות שוטרים או שומרים רק שיהיה ברור לכולם, מי ששם... ומתייחס כך לרכוש הציבורי פוגע בכולנו.

אנו מוקיעים התנהגות זו.

שתהיה לכולנו שנה טובה

מיכה שוורץ

יו"ר הוועד המקומי"

טענות התובע:

בפתח דבריו ציין התובע כי בינו ובין הנתבע נתגלעו בעבר מחלוקות שונות, והיחסים ביניהם לא חרגו מיחסי שכנות.

בתחילת חודש 9/08 מצא את מותו אחד מחברי המושב במהלך עבודתו כחשמלאי.

בית משפט השלום בטבריה

15 פברואר 2011

ת"א 4780-11-08 צביאלי נ' שוורץ

1 התובע, עם מספר חברים נוספים, התגייסו לסייע למשפחת המנוח בסידורי הלוויה וימי השבעה.
2 לצורך כך ביקשו להביא כסאות מבית העם, אך המקום היה סגור.
3
4 בעודו מנסה להשיג את המפתחות למקום, נכנסו חלק מחברי היישוב לבית העם דרך החלון והוציאו
5 משם את הכיסאות.

6
7 לטענת התובע, מדובר בפרסום שאינו נכון ושנעשה ברשלנות, שכן עובר לפרסום לא טרח הנתבע
8 לבדוק את אמיתות הטענות שהועלו בו.

9
10 מדובר בפרסום שנעשה שלא בתום לב ובאופן שפגע בשמו של התובע. עובר לפרסום ההודעה
11 המליצה לנתבע דודתו של התובע, הגב' רותי נוי, שלא לפרסם את ההודעה, מכיוון שיש בה כדי לפגוע
12 בשם הטוב. ואולם, הנתבע בחר להתעלם מאזהרה זו.

13
14 התובע צירף לתצהירו העתק מהודעת מייל אשר שלח מר רועי אלפסי, במסגרתה תיאר מר אלפסי
15 את השתלשלות האירועים שהובילה להוצאת הכיסאות על ידו ועל ידי אחרים מבית העם, ואישר כי
16 התובע לא היה בין אלו שהוציאו את הכיסאות.

17
18 התובע אישר בתצהירו כי הנתבע פרסם הודעת הבהרה כוללת ואולם לשיטתו, אין בה משום
19 התנצלות של ממש על הפרסום.

20
21 על יסוד האמור לעיל עתר התובע לחייב את הנתבע, בהתאם להוראות חוק איסור לשון הרע,
22 התשכ"ה-1965 (להלן: "החוק") לפצותו בסך 50,000 ₪.

טענות הנתבע:

23
24
25
26 לטענת הנתבע, דין התביעה להדחות.

27
28 בפתח דבריו ציין הנתבע, כי התובע נוטר לו טינה מכיוון ששימש כנציג המושב בתביעה להשבת
29 קרקעות אשר הוגשה כנגד התובע, ובמסגרת פסק הדין שניתן שם חויב התובע להשיב את הקרקעות
30 ולשלם פיצויים למושב.

31
32 הנתבע פירט את השתלשלות האירועים אשר קדמה למשלוח ההודעה. לדבריו, מספר ימים לאחר
33 תום ימי האבל פנה התובע למזכירת המושב וביקש לקבל לידיו את מפתחות בית העם כדי להחזיר
34 את הכיסאות.

בית משפט השלום בטבריה

15 פברואר 2011

ת"א 4780-11-08 צביאלי נ' שוורץ

1 המזכירה שאלה את התובע כיצד הוצאו הכיסאות מבית העם אם המפתח אינו בידיו, ובתגובה השיב
2 לה התובע כי הוציא את הכיסאות דרך החלון.

3
4 לתיק בית המשפט הוגש תצהירה של המזכירה, הגב' רוחה הכט, במסגרתו אישרה טענתו זו של
5 הנתבע לעניין זה והוסיפה, כי התובע אף חירף וגידף את הנתבע. כמו כן, הוגש תצהירו של מר יוסי
6 הכט, אשר נכח במקום ושמע אף הוא את התובע מאשר כי הוציא את הכיסאות דרך החלון.

7
8 לטענת הנתבע, בעת משלוח ההודעה התבסס על דבריה של הגב' הכט. הנתבע ציין כי ראה צורך
9 במשלוח ההודעה לנוכח מקרים קודמים בהם הופקר ציוד של המושב ו/או ניזוק.

10
11 יחד עם זאת הדגיש הנתבע, כי לאחר שהנושא יצא מכל פרופורציה, כלשונו, בעצה אחת עם חבר ועד
12 נוסף מצא לנכון לפרסם הודעת הבהרה בכדי להרגיע את הרוחות.

דיון והכרעה:

13
14
15
16 במסגרת הדיון אשר התקיים ביום 12.9.10 הגיעו הצדדים להסכמה דיונית ולפיה פסק הדין בתיק
17 זה יינתן על סמך החומר המצוי בתיק בכפוף לדיני הראיות ומבלי שישמעו העדים.

18
19 כמו כן, הסכימו הצדדים שהודעת המייל שנשלחה על ידי מר בני זוהר וצורפה לכתב התביעה, לא
20 תשמש ראיה בתיק.

21
22 לאחר שעיינתי בכתבי הטענות, בתצהירים ובסיכומים, אני מוצאת לקבל את התביעה בחלקה,
23 ואנמק.

24
25 הפסיקה קבעה את המתווה בו יש לצעוד על מנת שייקבע כי פרסום מהווה מהווה לשון הרע אשר
26 בגינה יש לפסוק פיצוי.

27 כך נקבעו הדברים בע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי (פורסם במאגרים המשפטיים):
28 "מהלך הניתוח של טענת הפגיעה בשם הטוב, המולידה עוולה בנזיקין ומזכה בפיצוי, בנוי מארבעה שלבים.
29 ראשית, יש לפרש את הביטוי, בהקשר אובייקטיבי, ולשאוב ממנו את המשמעות העולה ממנו, על פי אמות
30 מידה מקובלות על האדם הסביר. פרשנות זו יש להשעין הן על מובנם הפשוט של דברי הפרסום
31 המפורשים, והן על האמור "בין שורותיו", כפי שמכלול זה עשוי להתקבל ולהתפרש בעיני האדם הסביר
32 (סעיף 3 לחוק). שנית, יש לבחון האם על פי משמעות זו, מהווים הדברים "לשון הרע" על פי סעיף 1 לחוק,
33 והאם אופן אמירתם מהווה "פרסום" כמשמעותו על פי מבחני סעיף 2 לחוק. בשלב שלישי, יש לבחון את
34 תחולת ההגנות השונות על הפרסום, על פי סעיפים 13 עד 15 לחוק, אשר תחולת מי מהן עשויה לשלול את
35 אחריותו של המפרסם לפרסום לשון הרע. גם שלב זה עשוי לכלול רכיב המתייחס לפרשנות הביטוי
36 ולסיווגו, למשל, כביטוי של עובדה או ביטוי של דעה, לשם התאמתו להגנה הרלבנטית. בשלב הרביעי, אם

בית משפט השלום בטבריה

15 פברואר 2011

ת"א 4780-11-08 צביאלי נ' שוורץ

ממלא הפרסום את תנאי שלושת השלבים הקודמים, נבחנת שאלת הסעדים, ובתוכם שאלת הפיצוי הראוי לתובע. על כל ארבעת שלבים אלה חולש עקרון האיזון החוקתי בין הזכות לשם טוב ולפרטיות לבין הזכות לחופש ביטוי (עניין אמר, שם; עניין הרציקוביץ', שם). איזון זה טבוע עמוק במסגרת התנאים הסטטוטוריים שעוצבו בחוק הן לצורך בירור שאלת האחריות, והן לצורך אומדן הנזק. איזון זה משפיע על פרשנות הוראות החוק ודרך יישומו בכל הקשר"

ומן הכלל אל הפרט וכאמור, פרשנות הטקסט תחילה.

קריאת הדברים כפשוטם מעלה כי יש בהם משום הטלת דופי בתובע, המצטייר כמי שמתעלם מצרכי הציבור ומזלזל ברכושו, ובכך פוגע בתושבים.

בהודעה מציין הנתבע בפני חברי היישוב את הבקשות הקודמות אשר הופנו אליהם בדבר הצורך לשמור על הרכוש הציבורי, באומרו כי כניסה לבית העם שלא דרך הדלת ולקחת ציוד שלא כמקובל, תחייב השקעה כספית ניכרת במיגון בית העם.

על רקע דברים אלה, מתייחס הנתבע באופן קונקרטי לתובע כמי שלא מילא אחר בקשה זו וכי הסיבה היחידה להתנהגות זו הינה זלזול ברכוש הציבורי. התובע הוצג כמי שפוגע בכלל הציבור עת בחר לנהוג כפי שנהג.

במסגרת סיכומיו טען הנתבע כי לא השתמש במילה "פרץ" ומשכך, אין מקום לראות בפרסום ככזה המהווה לשון הרע.

דין הטענה להדחות.

העובדה כי הנתבע ציין שהתובע נכנס דרך החלון ולא פרץ, אין בה כדי להעלות או להוריד לעניין זה. כאמור, הדברים מציגים אותו, גם אם לא כפורץ, אזי כמי שעושה ככל העולה על רוחו ברכוש הציבור ובכך יש משום הטלת דופי.

מטעם זה, אף לא מצאתי את העובדה שהנתבע ציין כי לקחת הכיסאות נעשתה למטרה ראויה כמשנה מהדברים שנאמרו או מפחיתה מהם.

סעיף 1 לחוק קובע כדלקמן:

"1. לשון הרע מהי

לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

בית משפט השלום בטבריה

15 פברואר 2011

ת"א 4780-11-08 צביאלי נ' שוורץ

1 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו..."

2
3 הדברים שנכתבו נכנסים לגדרי הסעיף כדברים העלולים להלבין את פניו של אדם בעיני הבריות
4 ולבוזתו. בעניין שלפניי, הולבנו פני התובע בפני תושבי היישוב שם הוא מתגורר.

5
6 אשר על כן, אני קובעת כי הדברים שפורסמו מהווים לשון הרע כמשמעו של מושג זה בחוק.
7
8 על עובדת עצם הפרסום לא הייתה מחלוקת. אין ספק כי הדברים אכן פורסמו, ובתפוצה נרחבת.

9 ההגנות על הפרסום-

10
11 במסגרת סיכומיו, טען הנתבע כי עומדת לו הגנת "אמת דיברתי" הקבועה בסעיף 14 לחוק.
12
13 סעיף 14 לחוק שכותרתו "הגנת אמת הפרסום" קובע כך:
14 "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום
15 ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של
16 ממש".

17
18 לטענתו, עובדת פרסום שמו של התובע כמי שנכנס לבית העם הינה בבחינת "פרט לוואי", שכן אין
19 מחלוקת כי אחרים נכנסו לבית העם.
20 אין בידי לקבל את טענת הנתבע ולפיה שמו של התובע הינו בבחינת "פרט לוואי שאין בו פגיעה של
21 ממש".

22
23 שמו של התובע במסגרת הפרסום הינו הפרט העיקרי והמהותי, הוא המקום את עילת התביעה
24 ובלעדיו אין ולא כלום.
25 העובדה כי אחרים נכנסו לבית העם איננה יכולה להיות הפרט המהותי, שכן אין טענה כזו באותו
26 פרסום והדברים ברורים מאליהם.

27
28 בכדי שתחול הגנת "אמת בפרסום", על המבקש להוכיח כי הדבר שפורסם היה אמת וכי היה
29 בפרסום עניין ציבורי.
30 המדובר בשני תנאים מצטברים. בהוכחת אחד מן השניים בלבד לא יהיה כדי להועיל לנתבע ("דיני
31 לשון הרע", אורי שנהר, נבו הוצאה לאור, עמ' 215 - 216).

32
33 בספרו דלעיל מציין המלומד שנהר, כי המבחן להתקיימותו של התנאי הראשון הוא שעובדות
34 שפורסמו יהיו זהות למציאות, כפי שזו הוכחה באמצעות הראיות אשר הוגשו לבית המשפט. עוד
35 נקבע כי הגנה זו לא תחול על פרסום שגוי, אף אם המפרסם פעל בתום לב (שם עמ' 215 – 217).

בית משפט השלום בטבריה

15 פברואר 2011

ת"א 4780-11-08 צביאלי נ' שוורץ

עיון בראיות אשר הוגשו לתיק מעלה, כי לא עלה בידי הנתבע להוכיח שהתובע אכן נכנס לבית העם דרך החלון.

הראיות היחידות שהביא התובע לעניין זה היו תצהיריהם של מזכירת המושב, הגב' הכט רוחה ובעלה, מר יוסי הכט.

כבר בתחילה יאמר, כי אמירותיהם של עדים אלה יש בהם להוכיח את עצם אמירת הדברים על ידי התובע, ואולם אין הם מהווים ראיה לאמיתותם. הדבר הינו בבחינת עדות מפי השמועה.

מכאן, אין לראות בהם כהוכחה לכניסתו של התובע לבית העם.

חיזוק לכך ניתן למצוא בהודעתו של מר אלפסי, אשר תוכנה לא נסתר, ולפיה התובע לא היה בין אותם אלו שנכנסו לבית העם בכדי להוציא את הכיסאות.

בנסיבות העניין לא הוכח כי הפרסום הינו אמת, ולפיכך אף אין רלוונטיות לשאלת קיומו של התנאי השני – עניין לציבור.

משקבעתי שאין הפרסום חוסה בהגנה לה טען הנתבע, אפנה לבחון את שאלת גובה הנזק.

גובה הנזק-

סעיף 7 א' לחוק קובע, כי ניתן לפסוק לנפגע פיצוי בסך של 50,000 ₪ ללא הוכחת נזק.

יחד עם זאת, במסגרת סעיף 19 לחוק קבע המחוקק כי בעת קביעת סכום הפיצוי רשאי בית המשפט להתחשב לטובת הנתבע או הנאשם בנסיבות מסוימות המפורטות בסעיף.

כפי שצוין לעיל, התובע לא הכחיש באופן כלשהו כי אכן אמר למזכירת המושב בנוכחות בעלה, כי נכנס לבית העם והוציא משם את הכיסאות.

משהוכח בפניי כי התובע אכן התבטא באופן זה, מצאתי לקבל את טענת הנתבע ולפיה סבר כי אלו אכן פני הדברים עת פרסם את ההודעה. אף כי אין בכך כדי לפטור את הנתבע מלבצע בירור מעמיק יותר עובר לפרסום, הרי שיש בכך כדי להשפיע על גובה הפיצוי שייפסק (סעי' 19(2)).

כמו כן, טענת הנתבע ולפיה פרסם הנתבע הודעת התנצלות על הפרסום לא נסתרה כלל ועיקר (נספח א' לכתב ההגנה).

בית משפט השלום בטבריה

15 פברואר 2011

ת"א 4780-11-08 צביאלי נ' שוורץ

לעניין זה מצאתי להעיר, כי מעיון בתוכן ההודעה עולה כי הנתבע אכן התנצל על הפרסום ואין
המדובר בהודעת הבהרה בלבד. בהתאם להוראות סעיף 19 (4) לחוק, אף עובדה זו יש לזקוף לטובת
הנתבע.

אציין בנוסף, כי בשוקלי את גובה הפיצוי הבאתי בחשבון את הקשרם הכללי של הדברים שנאמרו,
המלמד כי הנתבע לא פעל מתוך אינטרס אישי כזה או אחר לפגוע בתובע אלא בראייה כללית של
טובת הציבור שהוא עומד בראשו. אף שהדברים שנאמרו מצדיקים פיצוי, דומני כי הפיצוי צריך
שיהיה מינורי.

סוף דבר:

לאור כל האמור לעיל, במכלול נסיבות העניין מצאתי כי יש מקום לחייב את הנתבע לפצות את
התובע בסך של 1,000 ₪.

כמו כן אני מחייבת את הנתבע בהוצאות המשפט של התובע בסך של 1,000 ₪ נוספים.

ניתנה היום, י"א אדר א' תשע"א, 15 פברואר 2011, בהעדר הצדדים.

תמר נסים שי, שופטת